

Kommunikation vid fall av våld i nära relationer

Faktablad

“Anta aldrig, fråga alltid!” (1)

Personer som utsätts för våld i nära relation kan möta [olika utmaningar](#) (oro för säkerhet, rädsla för potentiella konsekvenser eller brist på förtroende) som kan göra det svårt för dem att öppet prata om sin situation.

För att främja ett respektfullt och förtroendefullt samtal kring det upplevda våldet, se till att den våldsutsatta får tala i ett [enskilt rum utan medföljande personer](#) (partner, barn, andra familjemedlemmar eller vårdare som inte tillhör familjen) så att patienten kan tala fritt och bekvämt. I allmänhet är det bra att använda "jag-form" och andra icke-konfronterade kommunikationsmetoder. Icke konfrontativa metoder kan med fördel användas under rådgivning då det kan medföra att patienten upplever mindre osäkerhet att prata om sin situation.

Att ställa frågor om VIN

Det är viktigt att ställa frågor om våld i nära relationer på ett sådant sätt att man minimera risken för mer skada för offren och deras barn. Frågorna bör inledas med en inramning, t.ex: "Jag har några frågor som jag ställer till alla patienter. Jag kommer att ställa dessa frågor till dig nu också." (2)

Börja med att ställa allmänna frågor: Använd påståenden som dessa för att ta upp ämnet våld innan du ställer direkta frågor. Istället för ja-eller nej frågor bör öppna frågor ställas för att uppmuntra offret att prata. Undvik frågor som skuldbelägger offret.

- “Hur är det hemma?”
- "Jag vet att många människor har problem med våld från sin partner, andra familjemedlemmar eller någon annan som de bor med. Hur är det hemma hos er?"

Rama in frågan: Skapa utrymme för tystnad och ge personen tid att samla sina tankar. Visa tålmod och behåll ett lugn. Validera känslorna och uppmuntra patienten att dela med sig av sin berättelse i en takt som känns bekväm för dem.

- "Eftersom våld tyvärr är så vanligt i vårt samhälle har jag börjat fråga alla mina patienter om det." (3)
- “Jag ska ställa en fråga till dig som jag ställer till alla patienter."

Mer information om [tecken och empatiskt lyssnande](#).

Mer information om indikatorer i [Modul 2](#).

Personer med olika kulturella bakgrund kan ge uttryck för våldstecken på olika sätt. Var medveten om dina egna perspektiv, fördomar och stereotyper när du kommunicerar med ett potentiellt våldsoffer. Mer information finns i [Modul 8](#).

Ställ direkta frågor: Här är några enkla och direkta frågor som du kan börja med. De visar att du vill lyssna till patientens berättelse. Beroende på svaret kan du behöva fortsätta att ställa frågor och lyssna. Om de svarar "ja" på någon av dessa frågor, erbjud stöd. Säg inte till patienten att det inte är så farligt, förminska inte heller smärtan.

- "Är du någonsin rädd hemma eller i ditt förhållande?"
- "Har du någonsin blivit slagen, knuffad eller putad av någon som står dig nära?"

Bemötande av våldsutsatta patienter

Om en patient berättar om våld är det bra att använda ett [patientcentrerat förhållningssätt](#) för att erbjuda stöd till personen och dennes familj. När någon öppnar sig, lyssna aktivt utan att döma eller erbjuda lösningar, och ge patienten utrymme att uttrycka sina behov.

Även om du kan försöka få klarhet genom frågor, fokusera på att låta patienten dela med sig av sina känslor. Var uppmärksam på både [uttalade och uttalade signaler](#). Använd någon eller några av följande frågeställningar/meningar för att hjälpa patienten att uttrycka sina behov och skapa en bättre förståelse.

- "Är det något du behöver eller är orolig för?"
- "Du nämnde att du känner dig väldigt frustrerad."
- "Det låter som om du är arg över det här..."
- "Det är inte ditt fel. Du har inget ansvar för detta."
- "Det är okej att prata."
- "Jag vet att det här är svårt att prata om, men du kan prata med mig."
- "Du är inte ensam. Jag finns här för dig."
- "Du är inte ansvarig för vad som händer."
- "Här är numret till Kvinnofridslinjen, socialtjänsten och den lokala kvinnojouren. De kan hjälpa till med stöd och råd och skyddat boende".

Visuell kommunikation

Personer som utsätts för våld i nära relationer har ofta svårt att få tillgång till information eller stödinsatser. [Visuell kommunikation](#) spelar en avgörande roll för att öka medvetenheten om våld i nära relationer i vårdmiljöer som sjukhus och vårdcentraler. Det är viktigt att använda kommunikationsmedel såsom affischer (t.ex. med QR-koder), visitkort, broschyrer eller foldrar som är strategiskt placerade i väntrum, toaletter och på andra synliga områden. Placera information om olika stödfunktioner på toaletter (med lämpliga varningar om att inte ta med dem hem om förövaren kan hitta dem).

Klicka [här](#) för en förklarande Video om hur man kan bemöta en våldsutsatt.

Specifik information om [Gynekologi/Obstetrik](#), [Kirurgi](#), [Pediatrik](#) och [Tandvård](#).

Kom ihåg:

- Använd inkluderande bilder som på ett korrekt sätt representerar de olika erfarenheter som personer som utsatts för våld har (alla kön, utan stereotyper).
- Om möjligt, använd information som finns tillgänglig på flera språk.
- Välj effektfulla bilder som främjar ett positivt budskap. Undvik skadliga bilder såsom skildringar av fysiskt våld (eftersom VIN inte bara är fysiskt), sexualiserade skildringar av våldsoffer, och bilder som kan uppfattas diskriminerande.

Internationell signal för hjälp

Detta är en internationell enhandsgest som används för att uppmärksamma våld i nära relationer. Den kan användas när den stödsökande inte kan tala högt, t.ex. för att förövaren är i närheten (i bilen, hemma etc.).

"Signalen utförs genom att hålla upp ena handen med tummen i handflatan och sedan vika de fyra andra fingrarna nedåt, så att tummen symboliskt fångas av resten av fingret."

[Klicka här](#) för att se ett exempel på hur detta tecken används under ett videosamtal utan att lämna några digitala spår.

Användbara källor

Finns [här](#).

- ⁽¹⁾ RACGP, Factsheet: Improving Responses, <https://www.racgp.org.au/familyviolence/resources.htm>, accessed 10.01.2024
- ⁽²⁾ www.endgv.org, Working together for gender equity and social justice in King County, Screening for Domestic Violence, <https://endgv.org/wp-content/uploads/2016/05/Screening-for-Domestic-Violence-00000002.pdf>
- ⁽³⁾ Ashur M. L. (1993). Asking about domestic violence: SAFE questions. JAMA, 269(18), 2367